

Josef Šedlbauer/Změna - Dlouhá cesta od asfaltu k vodě

05. 02. 2019 00:00

Změně se podařilo prosadit krajský fond na podporu projektů, které pomůžou se zadržováním vody v krajině.

Zastupitelstvo Libereckého kraje schválilo nový dotační program na zadržování vody v krajině. Ten vychází z návrhu Změny pro Liberecký kraj, který jsme vedení kraje předali před rokem.

Upozornili jsme tehdy na absenci funkční podpory projektů tohoto typu a předali vedení kraje analýzu čerpání prostředků z Operačního programu životní prostředí 2014 – 2020, prioritní osy 1.3 a 1.4, které jsou zaměřeny právě na protipovodňovou ochranu a zadržování vody v krajině. Na začátku roku 2018 bylo v celé ČR na tyto projekty vyčerpáno 1,6 mld. Kč, z toho v Libereckém kraji pouhých 45 mil. Kč, tedy 2,8 %. Ze zanedbatelného počtu 12 projektů jich bylo navíc 10 „papírových“ – jde o různé povodňové plány či studie, popř. instalaci výstražných zařízení.

Zároveň jsme navrhli zřízení krajského fondu na pomoc s přípravou a realizací projektů na zadržování vody v krajině. Návrh podpořil i Výbor životního prostředí a zemědělství. „Fond by měl podporovat projekty typu zakládání mokřadů, průlehů, zaslepování meliorací, rozvolnění potoků, stavba tůní apod.“ upřesňuje za iniciátory Jindřich Felcman, člen výboru pro územní rozvoj.

Do rozpočtu na rok 2019 se fond nedostal, byl předložen až v souvislosti s rozdělováním vyšších daňových příjmů kraje za rok 2018. Z 354 milionů korun, které kraj dostal navíc oproti předpokladům, jde do nového fondu pouze 6 milionů. Hlavní část zvýšených příjmů – 224 milionů – jde na další opravy krajských silnic.

Bleskové povodně a na druhou stranu opakovaná sucha ukazují, že klimatické změny a nehorázné nakládání s půdou jsou pro nás reálnou a vážnou hrozbou. Kraj by měl svým dílem přispět k řešení. Jednou z cest je právě tento fond. Jsme rádi, že nakonec vznikl, zvláště, když bude doprovázen odbornou pomocí kraje žadatelům. Nejsme rádi, že do něj směřuje tak málo peněz. Proto jsme navrhli navýšení fondu alespoň o dvacet milionů na úkor oprav silnic. Pro představu, za těch 20-25 milionů můžeme do kraje dostat kolem 100 milionů z dalších zdrojů na retenční opatření, nebo opravit zhruba kilometr silnice.

Chceme dosáhnout toho, aby fond umožňoval i výkupy pozemků, protože tyto projekty často zhavarují na nesouhlasu vlastníků. Roční suma, kterou považujeme za adekvátní, je 50-100 milionů korun. Krajina je na hranici vyčerpání a času není nazbyt. Potřebujeme si přerovnat priority. Hladký asfalt studny nenaplní a nic na něm neporoste.